



Vitályos Eszter, a Miniszterelnökség  
államtitkára

### ***Célunk, hogy mindkét fél számára elfogadható módon válasszák ki a támogatások elosztását felügyelő alapkezelőt***

Magyarország másodszor részesülhetett az Európai Gazdasági Térség (EGT) és a Norvég Alapok forrásaiból – mondta Vitályos Eszter, uniós fejlesztésekért felelős államtitkár az EGT és a Norvég finanszírozási mechanizmusok 2009–2014-es időszakának ünnepélyes zárókonferenciáján. Államtitkár asszonyt többek közt megkérdeztük, hogy rendezték-e a vitát a norvég nagykövettel, s milyen fejlesztések valósultak meg a támogatásokból.

*Meghozta az eredményt hazánk számára az Európai Gazdasági Térség és a Norvég Alapok forrásaiból, több mint nyolc év közös munkája?*

– Mindenképpen sikeres a közös munka és az elmúlt időszak. Időarányosan sokkal sikeresebb volt a forrásfelhasználás, mint korábban, annak ellenére, hogy lényegesen lerövidült a végrehajtásra megszabott időkeret. A sikeresség köszönhető azoknak az intézményeknek, amelyek hatalmas energiával részt vettek a projektek végrehajtásában. Természetesen a donorországok, és a kedvezményezettek, a projektgazdák is hozzájárultak a sikerhez. A résztvevők jól együttműködtek, és a minél sikeresebb projektek megvalósításán dolgoztak. A teljes, rendelkezésünkre álló összeg kétharmadát sikeresen lehívjuk az elszámolási időszakig, és 2018 nyarán tudjuk meg, hogy pontosan mekkora forrást tudtunk felhasználni.

*Viszont még tavasszal Olaf Berstad nagykövet beszélt a magyar kormánnyal fennálló konfliktusról. Szerinte „Norvégia kitart amellett, hogy a civilek végezzék a pénz elosztását. Az Orbán-kormány viszont továbbra sem hajlandó beletörődni abba, hogy legyenek olyan társadalmi szervezetek Magyarországon, amelyeknek a finanszírozásába a kormány nem szólhat bele.” A nagykövet akkor megerősítette, hogy a magyar és a norvég kormány között továbbra is komoly a véleménykülönbség a civil pénzek felhasználását illetően. Azóta rendezték ezt a vitát?*

– Amiről beszélt, már a következő időszak szabályozási kérdéseit érinti. Nem vitáról, hanem nézeteltérésről, véleménykülönbségről van szó. Volt már egy másfél éves időszak, amikor felfüggesztették a norvég pénzek kifizetését, de nem a civil alap miatt – bár a sajtó direkt vagy tudatlanságból rendszerint ezt hangoztatja –, hanem mert olyan intézményi átalakítás történt, ami a donoroknak nem felelt meg. Miután ezen változtattunk, feloldották a felfüggesztést. A mostani véleménykülönbség alapja: mindenképpen azt szeretnénk, hogy mindkét fél számára elfogadható módon történjen a támogatások elosztását felügyelő alapkezelő kiválasztása. A civil alap tekintetében elsősorban a donor országok mondják meg, hogy ők ezt milyen rendszer szerint szeretnék végezni, hiszen ez az ő felügyeletük alatt álló programterület. S ettől elkülönülve vannak olyan projektterületek, ahol csak a kedvezményezett ország a programfelügyelő. Mi mégis azt gondoljuk, ha már létezik egy olyan megállapodás, amit angolul „memorandum of understanding” – nak nevezünk, akkor az az együttműködésen és a felek kölcsönös beleegyezésén alapuljon. Tehát mi a civil alapnak az alapkezelő kiválasztási mechanizmusában szeretnénk megállapodni.

*Az EGT és a Norvég Alapok a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését célozzák. Tehát hazánkban vannak még ilyen egyenlőtlenségek, nem jött el a Kánaán?*

– Minden EU-s támogatásnak, az EGT és a Norvég Alapnak a lényege a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, az elmaradottabb régiók felzárkóztatása. Ez a kohéziós politika alapja. A Norvég Alappal kapcsolatban a programfelelősök, programoperátorok határozzák meg, hogy a tervezés során milyen területre kívánnak fókuszálni, hol valósuljanak meg a fejlesztések, amit a donorországok hagynak jóvá. Az elmúlt időszakban több területen a kifejezetten hátrányos helyzetű régiókra koncentráltunk – ott fejlesztettünk. Ilyenek a népegészségügyi kezdeményezések, a védőnők munkájának támogatása vagy akár a kulturális és természeti örökség és megújítása. A hátrányos helyzetű régiókban megvalósítottuk a romák és nem romák közötti kulturális együttműködésekre alapító programokat is. A gazdasági egyenlőtlenségek csökkentését célozták a zöldipar innovációs programterületen megvalósult környezetvédelmi vagy a hulladékmennyiség csökkentésére irányuló fejlesztések.

*Figyelemmel kísérik az egyes régiók gazdasági különbségeit? Tehát, ahogy az EU-s forrásoknál: a központi régió – Budapest és Pest megye – kevesebb pénzhez jut, mint a kelet-magyarországi?*

– Ezeknél az alapoknál nem szükséges figyelembe venni a régiós besorolásokat, így tudunk juttatni Pest megyének és a fővárosnak is – sokkal könnyebben, mint például a strukturális és beruházási alapok esetében, ahol a közép-magyarországi régió az uniós források vesztese.

*Az ünnepélyes záró konferencián kijelentette: „a kedvezményezett és az úgynevezett donorországok közösen tanultak a folyamat során.” Mit is tanultunk?*

## Eredmények és véleménykülönbség

Írta: Medveczky Attila

2017. december 12. kedd, 19:53 -

---

– Elsősorban azt, miként lehet úgy megvalósítani egy projektet, ha a programoperátor állami intézmény a kedvezményezett pedig önkormányzat vagy civil szervezet. A munkát a donorországok felügyelik, így szorosabb együttműködést igényelnek ezek a projektek. Természetesen nagyon sok olyan adminisztrációs munkával is járnak a projektmegvalósítások, amelyekre nem készültek fel eléggé intézményeink, de a következő időszakban „jó tanuló” módjára állhatunk újra a rajtvonalhoz.

*Tehát folytatódnak a fejlesztések?*

– Igen; még folynak az egyeztetések a mostani időszak végrehajtási keretrendszeréről, így a civil alap kezelőjével kapcsolatban is. Abban már megállapodtunk, hogy milyen programterületeken avatkozik be a Norvég Alap; ebbe tartoznak például a méltányos munkával kapcsolatos célkitűzések, üzleti fejlesztés, innováció, kutatás, ösztöndíjak. Emellett folytatódnak az elmúlt időszak sikeres programjai is.

Medveczky Attila